

at Udviklingen gif frem paa Landet. Med Hensyn til det Spørgsmaal, der reistes af Rigsdagsmanden for Hjørring Amts 2den Valgkreds (Sørensen) om Kjøbmændenes Indgreb i Haandværksnæringerne, og det Spørgsmaal, som han i den Anledning rettede til Ministeren, troer jeg, at der kun er to Veie, som den ærede Minister kan gaae, forsaavidt han vilde og troede at kunne gjøre Noget i denne Sag. For det Første kunde den ærede Minister, dersom han ansaae Kjøbmændenes Handel med færdige Arbeider for at være en uberettiget Handel, standse den, og at det virkelig er Tvivl underkastet, hvorvidt den er berettiget eller ikke, holder jeg mig overbeviist om at turde paastaae, idet der ligger en Cancellieskrivelse af 30te Juni 1840 for mig, som har sagt, at en Kjøbmand i Kallundborg var berettiget til at sælge færdigshede Klæder, medens derimod en anden ligeledes for mig liggende, 2 Aar yngre Skrivelse viser, at en Kjøbmand i Maribo ikke er berettiget til at sælge samme slags Klæder; dette viser dog — da jeg troer, de samme Love gjælde for Kallundborg og Maribo —, at der virkelig er nogen Tvivl om dette Spørgsmaal, thi ellers troer jeg ikke, at Cancelliet vilde kunne komme til at sige, at Maribo Byes Kjøbmænd ikke maatte handle med færdigshede Klæder, medens Kallundborgs Kjøbmænd maatte det. Forsaavidt den høitærede Minister altsaa er af den Mening, som Cancelliet var af den 26de August 1842, saa kunde han ad Administrationens Bei, troer jeg, gjøre Noget i den Retning; har han derimod den Tro, at Kjøbmændene ere berettigede til at handle dermed, saa seer jeg virkelig ikke, at der kan gjøres Andet end ad Lovgivningens Bei at forskaffe Haandværkerne Ret til at holde saamange Udsalgssteder for deres Arbeider, som de vilde, for at de paa den Maade kunne modvirke Kjøbmændenes Handel. Med Hensyn til hvad der blev yttret af Rigsdagsmanden for Solbek Amts 2den Valgkreds (Scherning), da deler jeg hans Mening i Meget af hvad han sagde, men jeg troer dog ikke at burde undlade at udtale, at min Mening for Diebliffet er, at Prøvestykker idetmindste foreløbigt maae beholdes, af hvilke

Grunde, er det her hverken Tiden eller Stedet at gaae ind paa.

Indenrigsministeren: Ja, jeg seer mig virkelig ikke istand til at give noget bestemt Svar end det, jeg har givet. Det er ikke min Skyld, at de fornødne Forarbeider ikke ere videre fremmede, end de ere; den Comitee, der har været nedfat til at behandle denne Sag, har deelt den i to Dele, nemlig deels hvad Afdgangen til Handelsberettigelse og deels hvad Afdgangen til Haandværksberettigelse angaaer. Med den første Deel af Sagen er den bleven færdig, men derimod ikke med den anden. Jeg har sagt, at jeg vilde fremme Sagen saameget, det stod i min Magt, og mere kan jeg ikke gjøre. At binde mig ved et Løfte om at forelægge en Lov, naar jeg ikke forudsæer, at jeg kan holde det, det gjør jeg ikke (Hør!). Forsaavidt den sidste ærede Taler har meent, at jeg ad administrativ Bei kan foretage Noget til at afgjøre det Spørgsmaal, hvorvidt Kjøbmændene gjøre Indgreb i Haandværkernes Rettigheder ved at falsholde visse Varer, saa maa jeg dertil svare, at jeg ikke ad administrativ Bei kan gjøre Noget derved. Mene Haandværkerne, at Kjøbmændene gjøre Indgreb i deres Rettigheder, saa maae de søge dem, for at Domstolene kunne afgjøre Spørgsmaalet (Hør!), men det kan ikke afgjøres ad administrativ Bei.

Ostermann: Da den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (David) har gjort et Par Uttringer af mig fra forleden Aften til Øjenstand for Dmtale og Kritik, saa maatte det maaskee være mig tilladt at forklare mine Ord lidt nøiere. Jeg yttrede dengang, at man ikke skulde tage Rettighederne bort og lade Forpligtelserne blive staaende. Den ærede Rigsdagsmand har spurgt mig, hvilke Forpligtelserne ere. Jeg vil tilstaae, at jeg nærmest dengang sigtede til Bygningsafgiften, og jeg troer, at jeg med Rette kan anføre den. Den ærede Rigsdagsmand vil maaskee svare, at Bygningsafgiften i og for sig ikke er saa overmaade betydelig. Den kan maaskee være 80, 100 eller 120 Rbd. eller omtrent af den Størrelse. Naar vi nu havde for Exempel meget flere Bryggerier eller andre